

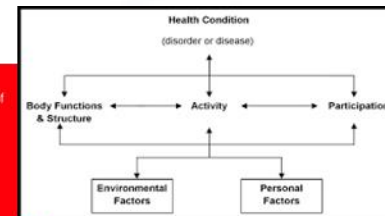
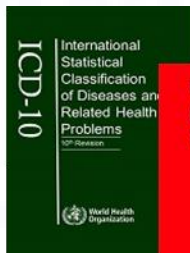
Using of International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) in Poland

Sławomir Besowski, Rafał Skrzypczyk

Foundation Center of Rights of Persons with Disabilities in Poland

International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)

ICF należy do „rodziny” międzynarodowych klasyfikacji opracowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i stosowanych do opisu różnych aspektów zdrowia. Rodzina międzynarodowych klasyfikacji WHO dostarcza wzorców, które pozwalają na kodowanie szerokiego zakresu informacji o stanie zdrowia (np. rozpoznanie, funkcjonowanie i niepełnosprawność, przyczyny zgłaszania się pacjentów) i posługuje się wystandaryzowanym, wspólnym językiem, pozwalającym na porozumiewanie się w kwestiach zdrowia i opieki zdrowotnej na całym świecie w rozmaitych dyscyplinach i dziedzinach.

Wprowadzanie klasyfikacji w Polsce – historia

- 2009 - Dyrektor Generalny WHO udzielił praw do wydania przekładu w języku polskim dla Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia.
- 2010 - Rada do spraw Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia, jako organ doradczo-opiniotawczy Ministra Zdrowia. Do zadań Rady ICF należy opracowanie propozycji wdrażania klasyfikacji ICF w Polsce.
- 2012 - Tłumaczenie klasyfikacji ICF na język polski, które zatwierdziła WHO.
- Dotychczas Rada zorganizowała kilkanaście posiedzeń i konferencji oraz przygotowała polskie tłumaczenie ICF - CY.

Pierwsze lata od 2012 roku ...

- Niewielkie zainteresowanie, ograniczające się do zastosowania w procedurach medycznych, wyłącznie na poziomie teoretycznym.
- Tylko jedna klinika rehabilitacyjna (prywatna) zaczyna stosować w procedurze język ICF.
- Zainteresowania towarzystw ubezpieczeniowych możliwością precyzyjniejszej oceny szkód osobowych.
- Bardzo mała wiedza wśród specjalistów, połączona z niewielkim zrozumieniem zapisów UN Konwencji i idei modelu ICF = „brak potrzeby zmian!”

PFRON

- Klasyfikacja ICF wzbudza zainteresowanie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jako potencjalnego narzędzia ewaluacji projektów aktywizujących społecznie i zawodowo zlecanych NGO.
- W 2011 roku Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR rozpoczęła pierwsze projekty zlecone przez PFRON wykorzystujące ICF.
- W 2013 roku projekt PSONI (dawne PSOUU Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym)

Przykład FAR

- Współpraca z ICF Research Branch, a partner of the WHO Collaborating Centre for the Family of International Classifications (WHO-FIC)
- Wykorzystanie zestawów podstawowych rekomendowanych przez WHO
- Kilka tysięcy osób w bazie danych mających profil kategoryjny zapisany w ICF
- Systematycznie organizowane szkolenia dla różnych środowisk – lekarze, fizjoterapeuci, psychoterapeuci, pielęgniarstwo, pracownicy i wolontariusz NGO etc. – blisko 200 szkoleń od 2013 roku.

Aktualne działania związane z wdrażaniem i propagowaniem ICF w Polsce

- Działania Rady do spraw Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia – włączenie w prace Rady szerszej reprezentacji. W pierwszych latach prace zdominowane przez środowisko lekarskie.
- Wprowadzenie do programów nauczania wyższych uczelni, głównie kierunek fizjoterapia oraz w programie specjalizacji – rehabilitacja medyczna.

Wykorzystanie w edukacji

Ratyfikacja przez Polskę "Convention on the rights of Persons with Disabilities,, i w konsekwencji próby realizacji jej zapisów zachęciły Ministerstwo Edukacji Narodowej do zainteresowania się klasyfikacją ICF dla określenia specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży w edukacji włączającej.

Realizatorzy – Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, ścisła współpraca z partnerami zagranicznymi.

Plan wdrożenia pierwszych rozwiązań w 2018 roku

International Spinal Cord Injury Survey - InSCI

- **InSCI is the first national-level, health condition-specific survey, entirely structured and linked to the ICF and implemented across a variety of countries.**
- 2016 - 2018 - projekt „Polskie Badanie Środowiskowe Osób z Uszkodzeniem Rdzenia Kręgowego w ramach Międzynarodowego Badania Środowiskowego Osób z Uszkodzeniem Rdzenia Kręgowego (InSCI)”
- Element składający się na wdrożony przez WHO Global Disability Action Plan 2014-2021 „Better health for All people with disability”. W projekcie bierze udział 28 krajów z każdego z 6 regionów WHO, a jego bezpośrednim celem jest zbadanie barier jakich doświadczają osoby z uszkodzeniem rdzenia kręgowego w codziennym życiu, biorąc pod uwagę zdrowotny, funkcjonalny i środowiskowy aspekt funkcjonowania.

Partnerzy krajowi: Łódzki Uniwersytet Medyczny, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR.

Adaptacja Kulturowa Zestawu Rehabilitacyjnego ICF

- W 2016 roku Sekcja Medycyny Fizykalnej i Rehabilitacji Unii Europejskich Lekarzy Specjalistów przedstawiła koncepcję adaptacji kulturowej Zestawu Rehabilitacyjnego Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania i Zdrowia (ICF) w krajach Europy. Fazę pilotażową inicjatywy zaplanowano przeprowadzić w Hiszpanii, Polsce i Turcji w porozumieniu z ICF Research Branch, partnerem kooperacyjnym WHO Collaborating Center for the Family of International Classifications in Germany (at DIMDI).
- Celem projektu jest opracowanie zaadaptowanych kulturowo wersji zestawów podstawowych ICF, w celu standaryzowanego opisu funkcjonowania, użytecznego w doborze narzędzi oceny skuteczności rehabilitacji oraz porównania danych w obrębie i pomiędzy różnymi systemami opieki zdrowotnej.

Opracowanie i wdrożenie Zestawów Rozszerzonego i Skróconego Kategorii ICF dla Osób z Dysfunkcją Wzroku

- Eksperti w zakresie ICF, zajmujący się edukacją, szkoleniami i propagowaniem klasyfikacji wśród specjalistów z otoczenia osób z niepełnosprawnością (lekarzy, fizjoterapeutów, pielęgniarek, terapeutów zajęciowych, psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych, pracowników instytucjonalnego systemu wsparcia) na wniosek Zarządu Polskiego Związku Niewidomych, podjęło się zadania wypracowania Zestawów Rozszerzonego oraz Skróconego dla Osób z Dysfunkcją Wzroku, które będą podstawą do opracowania kompleksowych programów włączenia społecznego i aktywizacji zawodowej tej grupy osób.

Zastosowanie ICF w opracowaniu nowego modelu likwidacji szkód osobowych prowadzone przez Polską Izbę Ubezpieczeń

- Celem wprowadzenia ICF do procesu likwidacji szkód osobowych jest zabezpieczenie potrzeb osób, które zostały w największym wymiarze poszkodowane, co łączy się ze znacznym, trwałym uszczerbkiem na zdrowiu oraz niepełnosprawnością.
- Jednocześnie założeniem jest eliminacja nadużyć, dominującej roli pośredników w procesie dochodzenia roszczeń oraz standaryzacja zarówno działań na etapie likwidacji szkody oraz ewentualnego procesu sądowego i orzecznictwa.

Wprowadzenie ICF jako jednego z „narzędzi” w procesie orzekania o niepełnosprawności

- Luty 2017 - Powołanie Międzyresortowy Zespół do spraw Opracowania Systemu Orzekania o Niepełnosprawności oraz Niezdolności do Pracy
- Do końca czerwca ma się zakończyć przegląd polskiego systemu orzecznictwa dotyczącego niezdolności do pracy
- Brak jeszcze informacji o efektach pracy

Najistotniejsze problemy we wdrażaniu

- Naturalny lęk przed nowym – brak zrozumienia modelu oraz celów ICF
- Niezrozumienie filozofii bio-psycho-społecznego modelu funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia oraz celów klasyfikacji ICF - narzędzie a nie język komunikacji
- Mała dostępność wystandaryzowanych narzędzi diagnostycznych do oceny funkcjonowania, uczestniczenia i aktywności
- Obawa dodatkowej biurokracji
- Wątpliwości natury etycznej - nadmierne gromadzenie danych i ich wykorzystanie
- Dominacja lekarzy specjalistów – model medyczny niepełnosprawności
- Próby monopolizacji i komercjalizacji np. szkoleń z ICF

Wyzwania "Convention on the rights of Persons with Disabilities,,

Zastosowanie klasyfikacji ICF

Przykładowo w odniesieniu do:

Artykułu 31 - Statystyka i zbieranie danych

Artykułu 33 - Wdrażanie i monitorowanie na szczeblu krajowym,

Artykułu 35 - Sprawozdania przedkładane przez Państwa Strony

Przy tworzeniu pierwszego reportu, w tym raportu alternatywnego, niewielkie lub całkowity brak zainteresowania i zrozumienia.

PROJECT:
**IMPLEMENTATION OF THE UN DOCUMENT "CONVENTION ON THE
RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES" IN THE V4 COUNTRIES**
1 - 2 JUNE 2017 BRATISLAVA

Project is financial supported by **Visegrad Fund**

Project organized and conducted by
Alliance of Organisations of Disabled People in Slovakia

Report completed by
Centrum Praw Osób Niepełnosprawnych w Warszawie

The work is licensed under the Creative Commons public ("ccpl" or "license"). The work is subject to copyright or other applicable law. Use of a work other than that permitted under this license or the law is prohibited.

contact: CPON Warszawa, mail: biuro.cpon@gmail.com

